

Η Κούβα καίγεται; Ανάλυση της τρέχουσας εξέγερσης στην Κούβα από μια ριζοσπαστική κομμουνιστική σκοπιά

*Proletarios Cabreados*¹

Τα γεγονότα και οι ψευδείς εκδοχές τους

Μέσα από άμεσες και αυθόρμητες μαζικές δράσεις, που ποικίλουν από την πραγματοποίηση πορειών και αυτοσυγκαλούμενων συνελεύσεων στο αναποδογύρισμα αστυνομικών οχημάτων με τα χέρια, το προλεταριάτο στην κουβανική επικράτεια ξεσηκώνεται στους δρόμους εναντίον της πείνας και εναντίον της κρατικής τυραννίας, με άλλα λόγια εναντίον των άθλιων υλικών συνθηκών ύπαρξης που επιβλήθηκαν από τον καπιταλισμό και την τρέχουσα κρίση του, όπως ακριβώς έκανε το προλεταριάτο στις περιοχές της Κολομβίας, της Βιρμανίας, του Ιράν και της Νότιας Αφρικής στη διάρκεια αυτής της χρονιάς, όπως έκανε στον Ισημερινό, τη Χιλή, την Αϊτή, τη Γαλλία και το Ιράκ, μεταξύ άλλων, πριν από δυο χρόνια.

Με όλες τις αδυναμίες, τα όρια και τις εσωτερικές της αντιφάσεις, η προλεταριακή εξέγερση αυτών των ημερών στην κουβανική επικράτεια είναι ένας ακόμα κρίκος στην τάση της ανασύστασης της διεθνούς προλεταριακής εξέγερσης που ξεκίνησε το διάστημα 2018-2019 για να “διακοπεί” από την κρίση της πανδημίας και την αντιεξεγερσιακή υγειονομική δικτατορία ή την προληπτική αντεπανάσταση της περιόδου 2020-2021 από όλα τα κράτη του πλανήτη.

Για αρχή λοιπόν, μια αντικαπιταλιστική αλφαβήτα σχετικά με αυτό: μιας και υπάρχουν εδώ και αρκετούς αιώνες, ο καπιταλισμός, η κρίση, το προλεταριάτο και η ταξική πάλη είναι παγκόσμια. Οι διαφορές τους σε κάθε ιστορική εποχή και σε κάθε γεωγραφική περιοχή είναι μόνο διαφορές βαθμού και μορφής, όχι φύσης ή υποβάθρου στις θεμελιώδεις τους συνθήκες, σχέσεις και κατηγορίες. Και έχουν, μάλλον, επεκταθεί και βαθύνει παντού με το πέρασμα του χρόνου. Επομένως, τόσο ο “κουβανέζικος σοσιαλισμός” όσο και η “καπιταλιστική παλινόρθωση στην Κούβα μετά την πτώση της ΕΣΣΔ” ήταν πάντα μύθοι: στην πραγματικότητα αυτό που πάντα υπήρχε στην Κούβα είναι ο καπιταλισμός και η ταξική πάλη αλλά κάτω από μια άλλη μορφή και σε άλλο βαθμό, όπως ήταν και στην πρώην ΕΣΣΔ και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Συνεπώς, τα δύο σημεία που ακολουθούν σε αυτό το μέρος της ανάλυσής μας είναι οι δυο εκδοχές της ψευδο-διχοτόμησης ανάμεσα στην *αντιιμπεριαλιστική αριστερά του κεφαλαίου* και την *ιμπεριαλιστική δεξιά του κεφαλαίου*, δηλαδή ανάμεσα στα δυο πολιτικά πλοκάμια του ίδιου τερατώδους και γιγαντιαίου χταποδιού που είναι το κοσμοϊστορικό καπιταλιστικό σύστημα.

Από την μια, στην υλική βάση της τρέχουσας οικονομικής, οικολογικής, υγειονομικής και πολιτικής κρίσης, και στην απουσία μιας αυτόνομης επαναστατικής ηγεσίας από τις ίδιες τις εξεγερμένες μάζες, η κουβανική δεξιά και ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός κεφαλαιοποιούν πολιτικά, και επικοινωνιακά, αυτή την αναδεδυμένη κατάσταση.

Για αυτόν τον λόγο, η εκδοχή τους για αυτές τις μαζικές διαμαρτυρίες είναι η κυρίαρχη εκδοχή ή αυτή της κυρίαρχης φράξιας της τάξης των καπιταλιστών στα ΜΜΕ, με σκοπό να παρουσιάσουν δημόσια τη θέση ότι ο “σοσιαλισμός δεν δουλεύει” και ότι στην Κούβα θα πρέπει να υπάρξει στρατιωτική, πολιτική, τεχνολογική και “ανθρωπιστική” παρέμβαση για να “αποκατασταθεί η δημοκρατία, η ελευθερία και η κοινωνική ειρήνη”, όπως στην Αϊτή ή τη Συρία.

¹ Στμ. Μεταφρασμένο από εδώ: <http://proletariosrevolucionarios.blogspot.com/2021/07/analisis-de-la-actual-revuelta-en-cuba.html>. Αναδημοσιεύεται εδώ: <https://www.autistici.org/tridnivalka/arde-cuba/#more-3623>. Χρησιμοποιήθηκε και η μετάφραση στα Αγγλικά στον παραπάνω ιστότοπο: <https://www.autistici.org/tridnivalka/cubas-burning>.

Από την άλλη, η “σοσιαλιστική” κυβέρνηση της Κούβας και η αριστερά του διεθνούς κεφαλαίου εστιάζουν σκόπιμα μόνο στον δεξιό ιμπεριαλιστικό αντίπαλό τους, για να κρύψουν ότι ο καπιταλισμός και η ταξική πάλη στην πραγματικότητα υπάρχουν στην Κούβα, ώστε να διατηρήσουν την εξουσία τους και την εικόνα της ψευδούς επανάστασης και του ψευδούς σοσιαλισμού/κομμουνισμού, στο κλασσικό Σταλινικό-Οργουελιανό στυλ αλλά σε λατινοαμερικανική έκδοση.

Για αυτόν τον λόγο, η κυβέρνηση του Díaz-Canel και η φιλοκουβανική αριστερά ακυρώνουν ή συκοφαντούν αυτές τις μαζικές διαμαρτυρίες ως “ψυχρά υπολογισμένες”, “διατεταγμένες και κατευθυνόμενες απ’ έξω”, “χειραγωγούμενες”, “πουλημένες”, “με ατζέντα επέμβασης”, “με ένα σχέδιο πραξικοπήματος και αποικιοκρατίας”, “σκουλήκια”, “shit eaters”, “μισθοφόρους”, “φασίστες”, “αντεπαναστάτες” κοκ. Το οποίο, στην πραγματικότητα, είναι ψευδές, άτοπο, συνωμοσιολογικό και κυνικό.

Και για αυτόν τον λόγο, το κουβανικό κράτος αντιμετωπίζει αυτή τη μαζική εξέγερση συνδυάζοντας την αστυνομική και στρατιωτική καταστολή (παρά τον υπάρχοντα επικοινωνιακό αποκλεισμό, μέχρι τη στιγμή που έκλεινε η παρούσα έκδοση είναι γνωστό ότι υπάρχει ήδη ένας νεκρός, δεκάδες τραυματίες και περισσότεροι από 115 συλληφθέντες και εξαφανισμένοι) με την κινητοποίηση της αιχμάλωτης κοινωνικής βάσης και το σύνδρομο της Στοκχόλμης να παραμένουν. Με αντιδιαδηλώσεις εξίσου αποτέλεσμα καταπίεσης (αστυνομικοί με κόκκινα) που φωνάζουν τα ίδια παλιά πατριωτικά συνθήματα όπως πάντα, κουβαλώντας σημαίες και πανώ με φωτογραφίες του Φιντέλ Κάστρο, θυμίζοντας το καλτ της προσωπολατρίας στη σταλινική Ρωσία, καθώς και με δημόσιες δηλώσεις “αντιιμπεριαλισμού, εθνικής κυριαρχίας και σοσιαλισμού”.

Αλλά τα γεγονότα είναι “πονηρά” και, όσο σκληρά και αν προσπαθούν οι κυβερνώντες και τα τσιράκια τους, η μαζική πείνα και η οργή δεν μπορούν να κρυφτούν.

Οι αιτίες εξαιτίας της συγκυρίας

Από τη μια πλευρά είναι η τρέχουσα οικονομική και υγειονομική κρίση. Πιο συγκεκριμένα, δραματική πτώση του ΑΕΠ κατά 11% - η χειρότερη στις τρεις τελευταίες δεκαετίες – ένα έλλειμα 9 δισεκατομμυρίων δολλαρίων, λαμβάνοντας υπόψιν ότι το 80% των καταναλωτικών προϊόντων εισάγονται, η μείωση του ξένου συναλλάγματος από τον τουρισμό – της δεύτερης πηγής εσόδων για την κουβανική οικονομία και τον πληθυσμό – και των εσόδων από την συγκομιδή της ζάχαρης – εξαιτίας της έλλειψης καυσίμων και των φθορών του μηχανικού εξοπλισμού, κρίση εξαιτίας της πανδημίας, καθώς και κρίση εξαιτίας της νομισματικής μεταρρύθμισης και της αλλαγής της συναλλαγματικής ισοτιμίας που αποφασίστηκε στο τέλος της προηγούμενης χρονιάς από την κυβέρνηση του Díaz-Canel – αποκαλούμενη και ως “Task Order”² – και η οποία αντί να αντιμετωπίσει την κρίση την επιδείνωσε (η θεραπεία ήταν χειρότερη από την ασθένεια).

Το αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει ανεργία, ελλείψεις και πληθωρισμός: υπάρχει έλλειψη εργασίας, χρημάτων, τροφής, φαρμάκων και βασικών υπηρεσιών για την πλειοψηφία του πληθυσμού στην Κούβα (λέμε για την πλειοψηφία γιατί η κουβανική στρατιωτικο-γραφειοκρατική μπουρζουαζία απολαμβάνει, όπως και οι ξένοι τουρίστες, κάθε είδος προνομίων). Όπως έχει υπάρξει πάντα κάτω από αυτό το καθεστώς, αλλά σήμερα περισσότερο από ποτέ άλλοτε, με την επιδείνωση της πανδημίας Covid-19 (ένα δείγμα, παρεμπιπτόντως, απο-

2 Σημείωση της αγγλικής μετάφρασης: “Tarea Ordenamiento” [στα Ελληνικά θα λέγαμε: “Καθήκοντα κατοποίησης”]: οικονομική μεταρρύθμιση με στόχο την αύξηση των αποθεματικών της κουβανικής κυβέρνησης σε δολάρια – αποθεματικά που μειώθηκαν εξαιτίας των συνεπειών της πανδημίας Covid-19 στον τουρισμό και στην δυνατότητα αποστολής Κουβανών γιατρών στο εξωτερικό – μέσω της υποτίμησης του πέσο και της μετατροπής όλων των ιδιωτικών καταθέσεων στις κρατικές τράπεζες από δολάρια σε πέσο, απαγορεύοντας την αγορά δολλαρίων από ιδιώτες και χρεώνοντας σε δολάρια για τις αγορές αγαθών στα κρατικά καταστήματα.

τυχίας του υπερτιμημένου και καλυπτόμενου από μυστήριο συστήματος υγείας της Κούβας), και των εξαιρετικά αρνητικών επιπτώσεων της στην υγεία, την οικονομία και την καθημερινή ζωή.

Με άλλα λόγια, αυτή είναι μια κοινωνική ασθένεια, που συσσωρεύεται καθημερινά για δεκαετίες αλλά έχει επιδεινωθεί από την προηγούμενη χρονιά και έχει φτάσει φέτος σε ένα εκρηκτικό σημείο για τους λόγους που προαναφέραμε.

Έτσι, η πλειοψηφία του πληθυσμού της χώρας είναι σήμερα πιο πεινασμένη, πιο ασθενής και πιο απελπισμένη από πριν: τον Οκτώβριο του 2020, 8 στους 10 Κουβανούς μόλις που επιβίωναν, το 67% των οικογενειών κατέγραφαν την καθημερινή τους διατροφή ως ανεπαρκή ενώ το δελτίο τροφίμων καλύπτει μόνο 5 από τις 10 μέρες του μήνα και 6 από τις 10 οικογένειες. Μετά το “Ordering Task” του Δεκεμβρίου του 2020, και με το ξέσπασμα της Covid-19 τους τελευταίους μήνες αυτής της χρονιάς, η κατάσταση επιδεινώθηκε.

Αυτός είναι ο λόγος που σήμερα, πέρα από την συνέχιση της μετανάστευσης σε άλλες χώρες, οι αποστερημένοι και οι πεινασμένοι στην Κούβα κατέβηκαν στους δρόμους σε μαζικές διαμαρτυρίες, όπως είχαν κάνει και δεκαετίες πριν. Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι, μέχρι τώρα, αυτή είναι μια “εξέγερση από την πείνα”, όπως και αυτή που ξέσπασε το 2008, την χρονιά της κρίσης των τροφίμων. Όλα αυτά έχοντας και στο πλαίσιο, ως υπόβαθρο, την κρίση παραγωγής αξίας που χαρακτηρίζει την τρέχουσα κρίση του καπιταλισμού.

Από την άλλη, υπάρχει η πολιτική κρίση· πιο συγκεκριμένα, η “απουσία δημοκρατικών θεσμών” ή “λαϊκής εξουσίας” που καναλιζάρει και αποσβένει τα κοινωνικά αιτήματα. Αυτή δεν είναι μια “αντίφαση της επανάστασης” γιατί στην Κούβα δεν υπάρχει καμιά τέτοια επανάσταση αλλά, μάλλον, ακόμα και από την πολιτική και δημοκρατική σκοπιά της “κυβερνησιμότητας” και της “ηγemonίας”, το κουβανικό καθεστώς δεν είναι πλέον ούτε νομιμοποιημένο ούτε βιώσιμο.

Τώρα, από μια αντικαπιταλιστική και αντικρατική σκοπιά, η άλλη συγκυριακή αιτία – με στοιχεία όμως και δομικής – αυτής της εξέγερσης είναι η ολοκληρωτική εξουσία που η προνομιούχα κρατική μπουρζουαζία ασκεί στον πληθυσμό αυτού του στρατοπέδου συγκέντρωσης της Καραϊβικής ή το τροπικό γκουλάγκ που είναι η Κούβα· ή, μάλλον, η καπιταλιστική και στρατιωτικο-γραφειοκρατική δικτατορία του “Κομμουνιστικού” Κόμματος της Κούβας (PCC), της πλούσιας και πανίσχυρης οικογένειας των Κάστρο και της *Ομάδας Διοίκησης Επιχειρήσεων Α.Ε. (Grupo de Administración Empresarial S.A., GAESA)* των άλλων στρατιωτικών ηγετών, ιδιοκτητών και μετόχων της πλειοψηφίας των επιχειρήσεων, που κερδίζει και εμπλέκεται, ακόμα-ακόμα, στα “Panama Papers” αυτής της χώρας – πάνω στο προλεταριάτο – όλο και πιο επισφαλές, αποξενωμένο και καταπιεσμένο – όπως ήταν στην εποχή τους η ΕΣΣΔ του Λένιν και του Στάλιν, καθώς και η Κίνα του Μάο (η τελευταία μέχρι και σήμερα ακόμα, μαζί με τη Βόρεια Κορέα και τη Βενεζουέλα).

Οι προφανείς διαφορές ανάμεσα στην Κούβα και την Ρωσία ή την Κίνα είναι ότι η πρώτη έγινε η καινούρια και μικρή Λατινοαμερικάνικη αποικία, με επικεφαλής έναν “χαρισματικό” στρατιωτικό ηγέτη, αποικία αυτών των μεγάλων Ασιατικών καπιταλιστικών-ιμπεριαλιστικών δυνάμεων που μεταμφιέζαν τον εαυτό τους ως “κομμουνιστικές”· και ότι, σε αντίθεση με τις τελευταίες, οι οποίες εξακολουθούν να είναι μεγάλες δυνάμεις αλλά και ήδη υπερεκσυγχρονισμένες, η πρώτη έχει απολιθωθεί ή σκουριάσει στο παρελθόν, έχοντας κάνει την πρωτεύουσά της τουριστική ατραξιόν για την ευρωπαϊκή και αμερικανική ανώτερη μεσαία τάξη καθώς και ένα φετίχ νοσταλγικής συναισθηματικής προσκόλλησης για την λατινοαμερικανική αριστερή μεσαία τάξη του κεφαλαίου που θρησκευτικά και ευσπλαχνικά υπερασπίζεται τον μύθο του “κουβανικού σοσιαλισμού”.

Αντίθετα, το ανώνυμο προλεταριάτο στην κουβανική επικράτεια έχει μπουχτίσει να ζει άσχημα με αυτόν τον τρόπο. Έχει μπουχτίσει με τόση μιζέρια και κρατική καταστολή. Αυτός είναι ο λόγος που αυτές τις μέρες έχει βγει στους δρόμους μαζικά φωνάζοντας “κάτω η δικτατορία” και “ελευθερία”.

Με αυτή την έννοια, δεν είναι πια μόνο μια “εξέγερση πείνας” αλλά επίσης και μια πολιτική εξέγερση, στην οποία όμως το ταξικό ένστικτο και ο αυθορμητισμός δυστυχώς δεν είναι αρκετά. Το κουβανικό προλεταριάτο δεν έχει επίσης αναπτυχθεί επαρκώς με όρους επαναστατικής πάλης εξαιτίας του κουβανικού κράτους. Αυτός είναι ο λόγος που αυτή η εξέγερση κεφαλαιοποιείται πολιτικά και επικοινωνιακά από τη δεξιά και την ιμπεριαλιστική φράξια του παγκοσμίου κεφαλαίου ενώ καταστέλλεται, φυσικά και συμβολικά, από την αριστεριστική και αντιιμπεριαλιστική φράξια.

Με άλλα λόγια, το προλεταριάτο που έχει εξεγερθεί στο “Νησί” [“La Isla”], είναι κυριολεκτικά απομονωμένο, αφοπλισμένο και δεχόμενο επίθεση από κάθε άποψη. Και, όπως δείχνει η ιστορία της ταξικής πάλης, η απομόνωση καταδικάζει κάθε εξέγερση – και κάθε επανάσταση – σε ήττα.

Οι δομικές αιτίες

Δεν είναι ο “ιμπεριαλιστικός αποκλεισμός” από τις ΗΠΑ (η Κούβα εμπορεύεται με 170 χώρες και αυτή τη στιγμή έχει την “βοήθεια” της Κίνας για το 40% των εξαγωγών της), ούτε “η κρίση κυβερνησιμότητας και ηγεμονίας” ενός ανύπαρκτου “εκφυλισμένου εργατικού κράτους” σ’ αυτή τη χώρα – όπως επαναλαμβάνουν οι Τροτσκιστές. Είναι η οικονομική, πολιτική και κοινωνική κρίση του υπανάπτυκτου κουβανικού κρατικού καπιταλισμού* ο οποίος, με τη σειρά του, εξαρτάται από την παγκόσμια αγορά. Είναι ο μύθος του “κουβανικού σοσιαλισμού” ο οποίος προσκρούει στα γεγονότα εξαιτίας του ίδιου του βάρους του ή εξαιτίας των καπιταλιστικών αντιφάσεων του και των εσωτερικών του ταξικών αγώνων, όχι μετά την πτώση της ΕΣΣΔ (η “καπιταλιστική παλινόρθωση” είναι ένας ακόμα μύθος, γιατί δεν μπορείς να παλινόρθώσεις το κεφάλαιο εκεί που ποτέ δεν ξεριζώθηκε), αλλά ήδη από το ξεκίνημά του, το 1959, και ακόμα περισσότερο σήμερα, στη δεύτερη δεκαετία του 21ου αιώνα, εξαιτίας της γενικευμένης και πολυδιάστατης κρίσης του παγκόσμιου καπιταλισμού, που καταφαίνεται συγκεκριμένα στην οικονομική και υγειονομική κρίση και συνοδεύεται από όλο και συχνότερες και πιο εκρηκτικές διαμαρτυρίες και προλεταριακές εξεγέρσεις που ταυτόχρονα, όμως, είναι εφήμερες και χωρίς αυτόνομη και δυναμική επαναστατική ηγεσία.

Είναι αυτό το ιστορικό-δομικό και παγκόσμιο πλαίσιο γενικευμένης καπιταλιστικής καταστροφής και μη-επαναστατικής ταξικής πάλης, σημαδεμένης από άνιση ανάπτυξη, χάος, ταραχές και αβεβαιότητα, που πραγματικά εξηγεί τις κρίσεις, διαμαρτυρίες και εξεγέρσεις σε όλα τα έθνη του πλανήτη τα τελευταία χρόνια, των οποίων η τρέχουσα κρίση στην Κούβα δεν είναι παρά ένα ακόμα επεισόδιο, ναι, με τις ιδιαιτερότητες που προαναφέραμε.

Συμπεράσματα και προοπτικές στο υπόβαθρο

Με δεδομένο το τωρινό παγκόσμιο πλαίσιο οικονομικής και οικολογικής-υγειονομικής καταστροφής, προληπτικής αντεπανάστασης και εφήμερων εξεγέρσεων χωρίς αυτόνομη επαναστατική ηγεσία, που σήμερα φαίνεται πιο έντονα σε χώρες όπως η Κούβα, το πιο πιθανό είναι ότι αυτή η προλεταριακή εξέγερση εναντίον της πείνας και της κρατικής τυρρανίας θα συνεχίσει να κεφαλαιοποιείται πολιτικά και επικοινωνιακά από την κουβανέζικη δεξιά, τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό και τους διεθνείς “κορυφαίους”³ τους: ότι η κουβανική “σοσιαλιστική” κυβέρνηση θα συνεχίσει να συκοφαντεί και να καταστέλλει την εξέγερση μέχρι να την εξαφανίσει, με το πρόσχημα ότι είναι “αντεπαναστατική”, έχοντας την αποδοχή των ηγετών των αριστερών κομμάτων διεθνώς και ότι οι εκμεταλλεζόμενες και καταπιεσμένες μάζες στην κουβανική επικράτεια θα συνεχίσουν να συσσωρεύουν πείνα, απόγνωση, θυμό, εμπειρίες αγώνα και μαθήματα από αυτόν, μέχρι να ξεσπάσει ένας καινούριος διεθνής κύκλος κοινωνικών εξεγέρσεων του παγκόσμιου προλεταριάτου ενάντια στον παγκόσμιο καπιταλισμό (κάτι που, σύμφωνα με το ίδιο το ΔΝΤ, είναι πιθανόν να συμβεί το 2022).

3 Στμ. Στο πρωτότυπο: *corifeos*: ο κορυφαίος του χορού στην αρχαία τραγωδία. Μεταφορικά οι σπουδαιότεροι συνεργάτες, υποστηρικτές.

Αλλά, για όσους από μας προσπαθούμε να δούμε την πραγματικότητα χωρίς τις ιδεολογικές ή μυθοποιητικές παρωπίδες, αυτή η αυθόρμητη προλεταριακή εξέγερση πιστώνεται τουλάχιστον το καλό της καταστροφής, και μάλιστα τον 21ο αιώνα, του μύθου του “κουβανικού σοσιαλισμού” και της ιδεολογικής του βάσης, που είναι ο Μαρξισμός-Λενινισμός, γιατί στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτα παραπάνω από καπιταλισμός και “ριζοσπαστική” σοσιαλδημοκρατία αντίστοιχα. Το πολιτικο-στρατιωτικο-επιχειρηματικό καθεστώς του “Κομμουνιστικού” Κόμματος της Κούβας και της εταιρείας του GAESA, δεν υπερασπίζεται καμιά επανάσταση. *Υπερασπίζεται την καπιταλιστική αντεπανάσταση και την δικτατορία της πάνω στο προλεταριάτο αυτής της περιοχής. Είναι η αριστερίστικη, κρατικίστικη και αντιιμπεριαλιστική φράξια του παγκόσμιου κεφαλαίου στην Καραϊβική.* Επομένως, εκείνοι που υπερασπίζονται αυτό το καθεστώς είναι εξίσου αντεπαναστάτες.

Για να το κάνουμε ακόμα πιο καθαρό, και για να μην επιτρέψουμε σε κανέναν χοντροειδείς και κακόβουλες παρερμηνείες, τόσο από την δεξιά όσο και την αριστερά του κεφαλαίου: δεν είναι ότι “δεν δουλεύει ο σοσιαλισμός” ούτε ότι “το λάθος είναι ο ιμπεριαλιστικός αποκλεισμός” των ΗΠΑ. Όχι, τίποτα από αυτά. Αντιμέτωποι με τόσες ψευδείς ειδήσεις και αναλύσεις από όλες τις πλευρές, είναι η ώρα να επαναλάβουμε την αντικαπιταλιστική αλφαβήτα σε σχέση με αυτό: αυτό που υπάρχει στην Κούβα ΔΕΝ είναι σοσιαλισμός ή κομμουνισμός, είναι καθαρός και απλός καπιταλισμός: πιο συγκεκριμένα είναι ένας ανεπαρκώς αναπτυγμένος κρατικός καπιταλισμός που συμμετέχει με έναν υποτελή και εξαρτώμενο τρόπο στην παγκόσμια αγορά, που είναι σε κρίση επειδή ο ιστορικός και διεθνής καπιταλισμός είναι σε κρίση.

Γιατί; Γιατί δεν μπορεί να υπάρξει “σοσιαλισμός σε μια χώρα”, αφού ο καπιταλισμός είναι παγκόσμιος. Επειδή η εθνικοποίηση ή η εθνικοποίηση της γεωργίας, της βιομηχανίας, του εμπορίου και των τραπεζών δεν είναι το ίδιο με την πραγματική κατάργηση – όχι μόνο τυπικά ή νομικά – της ατομικής ιδιοκτησίας πάνω στα μέσα παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης. Και, πάνω απ’ όλα, επειδή στον κομμουνισμό δεν υπάρχει παραγωγή αγαθών, μισθωτής εργασίας, εξαγωγή υπεραξίας, χρήμα, αγορά, νόμος της αξίας, εταιρείες, συσσώρευση κεφαλαίου, κοινωνικές τάξεις, Κράτος, πατριαρχία, μαφίες, διαφθορά, πορνεία ή διεθνή σύνορα. Αντίθετα, στην Κούβα υπάρχουν όλα αυτά. Ναι, στην Κούβα υπάρχουν κοινωνικές τάξεις: εκμεταλλευτές και εκμεταλλεόμενοι, καταπιεστές και καταπιεζόμενοι, αυτοί που περιθωριοποιούν και περιθωριοποιημένοι. Αυτός είναι ο λόγος που υπάρχει ταξική πάλη στην Κούβα, αδιάψευστη απόδειξη της οποίας είναι οι διαμαρτυρίες, τις τελευταίες μέρες, των προλεταριακών μαζών από όλους τους τομείς, φύλα και γενιές εναντίον του καπιταλιστικού κράτους, που έχει μεταμφιεστεί σε “σοσιαλιστικό” σ’ αυτή τη χώρα.

Εν ολίγοις, σε όλες τις εκδοχές, μορφές ή εμφανίσεις του, το σύστημα που πραγματικά δεν δουλεύει άλλο είναι ο καπιταλισμός. Όμως, επιβιώνει ακόμα, εν μέσω της αποσύνθεσής του, εξαιτίας της έλλειψης επαναστατικών συνθηκών και καταστάσεων που μόνο οι ίδιες οι δομικές αντιφάσεις του καπιταλισμού και οι πραγματικοί ταξικοί αγώνες μπορούν να παράγουν και όχι η συνείδηση, η ιδεολογία, η προπαγάνδα, η θέληση και ο πολιτικός ακτιβισμός λίγων οργανώσεων και ανθρώπων της αριστεράς.

Η ριζοσπαστική κομμουνιστική προοπτική που περιέχεται σε αυτήν εδώ την ανάλυση της συγκυρίας είναι προϊόν όχι λίγων ευφύων και παραληρηματικών μυαλών αλλά της ίδιας της παγκόσμιας-ιστορικής ταξικής πάλης και της συγκεκριμένης για μας κατάστασης της ζωής και των αγώνων. Σε αυτό το πλαίσιο, οι αντικρατιστές και διεθνιστές κομμουνιστές είναι στο πλευρό των εκμεταλλεόμενων και των καταπιεσμένων που παλεύουν για τις ζωές τους χωρίς εκπροσώπους ή ενδιάμεσους και άσχετα από την εθνικότητά τους, γιατί εμείς οι προλετάριοι δεν έχουμε πατρίδα. Στην πραγματικότητα ένα από τα πιο αντεπαναστατικά συνθήματα που μπορεί να υπάρχουν είναι το “Πατρίδα ή Θάνατος”, όπως αυτό που αυτόματα επαναλαμβάνεται από την τωρινή αριστερίστικη κυβέρνηση της Κούβας και τους άκριτους ακολούθους της εκεί και παντού. Αντίθετα, είμαστε ενάντια σε όλες τις μορφές του καπιταλισμού και του έθνους-κράτους, συμπεριλαμβανομένου του

“σοσιαλιστικού κράτους”, που στην πραγματικότητα είναι κρατικός καπιταλισμός και, με τη σειρά του, καθορίζεται από την παγκόσμια αγορά. Συνεπώς είμαστε εναντίον τόσο της δεξιάς όσο και της αριστεράς του κεφαλαίου, μιας και τα δύο αυτά δεν είναι αντίθετοι αλλά συμπληρωματικοί και εναλλασσόμενοι ανταγωνιστές στη διαχείριση του καπιταλιστικού Κράτους και οικονομίας. Στην περίπτωση της Κούβας, η αριστερά του κεφαλαίου στο Κράτος είναι μια πολιτικο-στρατιωτικο-επιχειρηματική γραφειοκρατία που αποσπά υπεραξία από το προλεταριάτο, το επιτηρεί και το καταπιέζει, κάνει παχυλές δουλειές με πολυεθνικές επιχειρήσεις και έχει υποστηρίξει αιματηρές δικτατορίες, τόσο δεξιές όσο και αριστερές.

Εν συντομία, είμαστε ενάντια στον καπιταλισμό και τους υπερασπιστές του στη δεξιά όπως και στους ψευτοεπικριτές του στην αριστερά. Ταυτόχρονα, είμαστε υπέρ της προλεταριακής αυτονομίας, εκφρασμένης μέσα από την άμεση δράση και τη μαζική αυτο-οργάνωση, της επαναστατικής ρήξης και της παγκόσμιας κομμουνιστικής επανάστασης. Γιατί η χειραφέτηση των εργατών ή θα είναι το έργο των ίδιων των εργατών ή δεν θα είναι τίποτα. Γιατί αν δεν ξεκόψουμε από τις ψευδείς κριτικές και τις ψευδείς εναλλακτικές στον καπιταλισμό δεν υπάρχει επανάσταση. Και επειδή η επανάσταση ή θα είναι ενάντια στο εμπόρευμα, ενάντια στο κράτος και παγκόσμια ή δεν θα είναι τίποτα.

Αυτός είναι ο λόγος που στο τρέχον ιστορικό και παγκόσμιο πλαίσιο, που εξακολουθεί να είναι αντεπαναστατικό, είμαστε υπέρ των προλεταριακών διαμαρτυριών και εξεγέρσεων παντού ενάντια στις άθλιες υλικές βιωτικές συνθήκες της τάξης [μας] και ενάντια σε όλες τις κυβερνήσεις του κεφαλαίου, όπως είναι και η τωρινή εξέγερση στην Κούβα. Πάνω απ’ όλα, είμαστε υπέρ εκείνων των αγώνων που δείχνουν σπέρματα και τάσεις για την αυτονομία της τάξης και μιας ρήξης με τις καπιταλιστικές συνθήκες και, ειδικότερα, με την ίδια την συνθήκη ταξικής εκμετάλλευσης και καταπίεσης. Χωρίς να παύουμε να είμαστε αντικειμενικοί και κριτικοί απέναντί τους. Με την οπτική ότι οι αντιθέσεις και οι κοινωνικές συγκρούσεις οξύνονται, ότι ο συσχετισμός δυνάμεων αντιστρέφεται, ότι η παγκόσμια προλεταριακή εξέγερση επιστρέφει, ασκώντας κριτική και ξεπερνώντας τον εαυτό της, ώστε να γίνει μια κοινωνική – όχι πολιτική, αλλά κοινωνική-διεθνής επανάσταση.

Επανάσταση στην οποία οτιδήποτε υπάρχει εξεγείρεται και επικοινωνείται, ώστε να βάλει ένα τέρμα στην παρούσα καπιταλιστική καταστροφή και να δημιουργήσει μια ζωή αξιοβίωτη από καθέναν παντού, συμπεριλαμβανομένης της περιοχής της Κούβας. Επανάσταση που πραγματοποιεί την κατάργηση της γενικευμένης εμπορευματικής κοινωνίας των τάξεων, των φύλων και των “φυλών”, αντικαθιστώντας την με καινούριες και πολλαπλές μη-εμπορευματικές, μη-πραγματοποιημένες και μη-ιεραρχικές κοινωνικές σχέσεις ανάμεσα σε ελεύθερα σχετιζόμενα άτομα χωρίς διαχωρισμούς και σύνορα οποιουδήποτε είδους, σε ισορροπία με τη φύση.

Στο μεταξύ, ο καπιταλισμός και η ταξική πάλη θα συνεχίσουν να ανταπύσσονται άνισα και καταστροφικά σε ολόκληρο τον πλανήτη, μέχρι που η ανθρωπότητα να μην μείνει με άλλη επιλογή από τον κομμουνισμό ή την εξαφάνιση. Και από αυτήν, κανείς και τίποτα δεν είναι ασφαλές. Η Κούβα δεν είναι παρά ένα ακόμα κρίσιμο επεισόδιο σε αυτό το εξελισσόμενο κοσμοϊστορικό δράμα.

Εξαγριωμένοι Προλετάριοι (Proletarios Cabreados)

Κίτο, Ιούλιος 2021

[*] **Σημείωση του Class War.** Στο σημείο αυτό είναι αναγκαίο να ξεκαθαρίσουμε ότι ο όρος “Κρατικός καπιταλισμός” είναι μια έκφραση που έχει επινοηθεί από κάποια τμήματα της ιστορικής κομμουνιστικής αριστεράς για να καταγγείλει/καταδικάσει τον καπιταλιστικό χαρακτήρα των “κομμουνιστικών χωρών” όπως η ΕΣΣΔ, οι οποίες αποκαλούνταν με αυτόν τον τρόπο λανθασμένα τόσο από την δεξιά όσο και την αριστερά, αφού ο καπιταλισμός είναι παγκόσμιος και, συνεπώς, και ο κομμουνισμός δεν μπορεί παρά να είναι παγκόσμιος. Και πάνω απ’ όλα επειδή σε αυτές τις χώρες οι θεμελιώδεις καπιταλιστικές σχέσεις και κατηγορίες (αξία, αγορά, εταιρεία, μισθωτή εργασία, συσσώρευση κεφαλαίου, χρήμα, κοινωνικές τάξεις, Κράτος, ιδεολογία...) δεν ξεριζώθηκαν ποτέ αλλά παρέμειναν άθικτες και συνέχισαν να αναπτύσσονται. Στην πραγματικότητα, κεφάλαιο και Κράτος είναι αδιαχώριστα: σε αυτή την κοινωνία, το Κράτος δεν μπορεί παρά να είναι το Κράτος του κεφαλαίου αφού είναι η συνόψιση ή το σημείο τομής των βασικών καπιταλιστικών κοινωνικών σχέσεων το οποίο, με τη σειρά του, διαχειρίζεται αυτές τις σχέσεις με τη βία ή άλλα εργαλεία κυριαρχίας, άσχετα από τις διαφορετικές μορφές, βαθμούς και διαχειριστές που υιοθετεί, όπως σε αυτή την περίπτωση μιας υποτιθέμενης⁴ “κομμουνιστικής” ή “σοσιαλιστικής” γραφειοκρατίας στη βάση της κρατικής ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής προϊόντων και υπεραξίας. Επομένως, από την κομμουνιστική σκοπιά, και αυστηρά μιλώντας, το σωστό πράγμα που πρέπει να κάνουμε είναι να μιλάμε απλά για καπιταλισμό και όχι κρατικό καπιταλισμό. Αλλά, στο παρόν άρθρο χρησιμοποιούμε αυτή την ανακριβή έκφραση σύμφωνα με το προαναφερόμενο ιδιαίτερο ιστορικό της φορτίο και δίνοντας έμφαση στην κομμουνιστική κριτική κάθε τύπου κράτους. Θεωρώντας, περαιτέρω, ότι αρκετοί αναγνώστες δεν είναι εξοικειωμένοι με αυτές τις έννοιες και αντιπαραθέσεις.

Η ίδια υποκείμενη λογική ισχύει, παρεμπιπτόντως, και για την επίσης λανθασμένη έκφραση “νεοφιλελευθερισμός” ή “καπιταλισμός της ελεύθερης αγοράς”, που χρησιμοποιείται καταχρηστικά, από την άλλη, από την αντι-νεοφιλελεύθερη και νεο-κεϋνσιανή σοσιαλδημοκρατία, όταν στην πραγματικότητα το “*αόρατο χέρι της αγοράς ‘δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς’ τη σιδερένια γροθιά του Κράτους*” και αντίστροφα. Άλλο ένα παράδειγμα της ψευδο-διχοτόμησης αριστεράς/δεξιάς στην οποία η κομμουνιστική οπτική ασκεί κριτική και έρχεται σε ρήξη μαζί της επιρρώνοντας ότι ο κομμουνισμός είναι ζωντανή αντίθεση και κατάργηση/ξεπέραςμα τόσο της αγοράς όσο και του Κράτους⁵

Πηγή: <http://proletariosrevolucionarios.blogspot.com/2021/07/analisis-de-la-actual-revuelta-en-cuba.html>.

4 Στμ. Στο αγγλικό κείμενο: *self-styled*.

5 Στμ. Δεν θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε περισσότερο με αυτά τα σχόλια! Ο όρος “νεοφιλελευθερισμός” αποτελεί εφεύρημα διαφοροποίησης της αριστεράς από την δεξιά του κεφαλαίου, λειτουργώντας ως πολιτικό άλλοθι και πλυντήριο της πρώτης, συσκοτίζοντας ουσιαστικά τον χαρακτήρα της βαθιάς καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης που συντελείται τα τελευταία 50 χρόνια, από τη δεκαετία του 1970. Εξίσου εύστοχη είναι και η αποσαφήνιση για το λεπτό ζήτημα του όρου “κρατικός” καπιταλισμός. Το αδιαχώριστο Κράτους και καπιταλισμού είναι θεμελιώδες στοιχείο της ριζικής, αναρχικής και/ή κομμουνιστικοποιητικής οπτικής.